

وَقَّابِي مَذْهَبِي
و
پورتیستانلیقلا 6208
مقایسه سی
۱۳۶۳
۱۹۲۶

T. C.
İSTANBUL
NURU OSMANİYE
Kütüphane

6208

T. C.
İSTANBUL
NURU OSMANİYE
Kütüphaneleri
Adı

NURU OSMANİYE KÜTÜPHANESİ

Ki-tap

Y

Emel sayı

Tarih

6208

وَهَّابِي مَذْهَبِي

وَ

پورتىستانلىغى اشكالىدە مۇقايسەسى $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{4}$

اسلام واسلاملىق عالمىدە عفى قىل اوپمايا جاق درجە دە
نفاق و تفرقه تخمى ساچان و مسلمانلارى عن قصد عجز و ضعف
دوشورەن حاللاردان بىرىسىدە و هابىلەك مذهبىدۇر .

اون سكرىنچى عصر كى خىرسىز اولادىندى بولونان صاحب مذهب
«محمد بن عبد الوهاب» بىخۇد ولايتىنىڭ احوطە قىياسى ھالىسىندۇر
«ھند و اصفھان» مدرسە لرىدە او قوموش ، اينكىلىز حمايە
وسياسىتىلە پروژە ايدىلەش اولان بومۇق ادامكە امدات ايتدىكى
«و هابىلەك» مذهبى ، ايلەك دويوش و كوردوشە ھەمان اھل سىنتە
مغايرىچ بىر فەر ، و مسالەدى ھادى اولمادىغى مائىلىر .

ھالبوكى : رسول اعظم اقتدىمىزە ھومتى - بدىيەتە محبتى ،
ترقيەتە وقوفى اولمايان بومالەش ادامكە امدات ايتدىكى شو
اويوشدور وچى مذهبى اينكىلىز لر شىد تەلە تروپچ ايدىيورلار
وبومۇق مذهب سالكرىنىك «حجاز - عراق - مصر - ھند

T. C.
ISTANBUL
NURU OSMANIYE
Kütüphanesi

6208

مبالغەدن عارى اولان بواثر كى مىند رجاتى
عريفى و عميق تدقيقا تە مستند
يازىلمىش دۇر . محمد صالح

Müellifi tarafından armağan

21 Ocak 1969

وسائرا سلام مملکتارینده چوغالما سینا چالیشیورلار؟ و وهابیلر
آراسیندا بولونان ارباب قلمه ده هر دورلویا دیما و نقدایک
چوق قدا کارلیقدادا بولونیورلار. عجبانه دن؟ ونه ایچین.

چونکه: وحشت وجهالنه مزوج اولان وهابی مذهبنده اصلا
و منع مبتدعات نامینا اویله ییچی، اویوشد و روحی منحوس فکرلر
وارکه: بوسقیم افکارلر خلقه قبولونان حاصل اولاجاق نتیجه لر
اسلام عالمینک ائله ملهم مخرب اولاجاق و بومذ هبه سالک
اولان مسلمانلاری جهالت، عطات او یقوسونا مالوب ترقی
وتکاملدن محروم بیرا قاجاق: سیاست، اقتصادا اسیر هالینا
صوقا قادیر.

هیچ شبهه یوقدورکه: اکثریت انسانیه ده «دین» حسی و ایمان
عشقی هر شیده و هر خصوصدا آنجاق عنعنات و مقلدسات
تاریخیته نلر کوزلره و کورلره ذوق و سرور ویره بیلر که کمال
و محسنات ایله غذا لانا ق صور قیلر حرمت و امانی ممکن اولایلر
ذوق و ذشته بخشاید روح نواز غذا کوزلردن، کورلردن
تماما قالدیریلر سا، عجا اورتادا وحشتدن، جهالتدن

باشقا نه کیبی بیر شئی قایلایلر؟ وهابیلر «دین» حسی
عبودیت ذوقینی، حتی اسلامیت و انسانیت عشقینی اویان
دیراجاق نه قیادار اشعار بلیغه، بدایع بشریه، باخصوص
عالمی و فنی ترقی و تکامل واریسه: جمله سینده بدعت و
سیئات نامیله هجوم ایدیور، بونلارلر اورتادان قالدیر
یلما سینی واجب کوریورلار؟

چولره، یابا نذا توره یین بومغفل و جاهل آدمیلر کوره
مساجد اسلامیه نلر مزین و محبتش یاپیلشی، کتابلارلر
و قیمتدار لوحه لرلر مذهب و منقش بولونوشی، حتی قرآن
مبینک و محفظه سینک دخی آلتون یال دیزلار لاترین ایلشی
بیلر وهابیلر کوره دفعی و اصلاحی لازم کلن بیر بدعتدیر؟
بویله جاهلانیه بیر دعوا ده بولونانلارلر فکرلرنده حسن نیت
مذ هبلرنده لطافت، بدایع الهیه و کمالات بشریه یه حرمت،
محبت بولونا بیلر می؟

قوملر چوللرده سر سفیل دوغوب دولشان؛ ما غار اکیبی
ئهلرده، آج، چپلاق یا شایان بیر بد وینک فکر سیفیلر

خوش کلام حاللار؛ علما - عرفاناً طریق تکامله سالک، متمم،
مترقی مسلمانلار، وادیانق انسانلار ایچین عجباً بویله محو
میتاره، بویکی جایی عرفانسیز لیکلار اقاتلانماق ممکنیدیر؟
مثلاً: روضه مطهره - کعبه مکرمه - مساجد معظمه
کیبی مقدس مکانلارداکی تزینات، تنویرات، احتشامات،
هله آلتون مرکبله نقشاشمش اوقیمتای یازیلار، اومصنع
آویزه لر - باخصوص سجاد کی ییلدیزلاری تمشیل اید نورلی
قندیلار هرکیمک اولور سا اولسون حسن بدیعه، ذوق طبیعه
سینی تمیید ایدره که «دینه» قارشی حرمت و مربوطیتینی تزیید
ایتدیککه ماعدا، روحای و دوغولی انسانلاریکدا ذوق معنوسینی
غلیانده کتیره جکی شبهه سیرایکن، رسول اعظم افندی میزک سنت
سینه سینه «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ» کلمه طیبه سینه، صلاوات شریفه
اوقونما سینا، تسبیح چکیلمه سینه، روضه منورنک یه شیل
قبه سینه - اهل بیتک و اصحاب کرامک خدمت و تاریخلرینی
خاطر لاتدیراجاق مازار طاشلارینا، عصرک صنایع نفیسه
ورتقیاتینا اظهار خصومت اید و هابیلر، مشربلرینک وحشتی

مذ هبلرینک ضلالی یوزوند کوزلرینه چارپان بویکی جهالت
و محسناتی بدعت سینه تلقی ایتمکن؟ و امکان بولدو قجا
بوتون معوره لری چول، مسلمانلاری خدمتی و اوشاق
حالینا صوفیاق عزمینده لر؟
هر دو یغولی مسلمان و جمله اهل علم و عرفان بیلیرکه:
صد رحلیل اسلامدا موجود اولمایان بیرچوق بدایع حسنه
واختراعات نفیسه لروارکه: بونلاری الهامات قیلندن
اولراق احتیاجات مدنیّه و قانون تکامل تدریجاً میدانه
کترمش. و مدنی، مترقی بیر جمعیت اسلامیه ده عامه مسلمینک
شرعی و جهان مدنیتنک کمالات و عرفانی نامینا آکلارا استغنا
کوسترمه مشدیر، و البته کوسته دیله مز.
وینده اسلام عالمینک تجویز اید مددیکی واید مدیه جکی
آلک مهم حالاتدان بیریده و هابیلرک حجاز قطعده سینده
وجبراً اشغال ایتدیکلری ییرلرده «رسول دیشان» اقدیمینک
امتینه تعلیم بریوردوغی سنت سینه سینک ایفا سینا -
صلاوات شریفه اوقونما سینا - روضه مطهره یه احترام

ايد يلمه سينه ، تسبيح چيكلمه سينه « مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ »
 اوقونما سينا و بوقون طُرُقِ عَلَيْهِ نَكْثٌ وَ مَذَاهِبُ اَرْبَعَةٍ نَكْثٌ
 اجراسينا مداخله ايمه لر يديركه : اسلاميت دشمني اولان
 « اينكيليز - فرانسيز - ايتاليا ليلاريندا اَلْجُوقُ ايشلرينه
 كلن ، سياستلرينه ياراياندا بودور ؟ زيرا آفريقادا - هندده
 طيرا بولوسدا و داهابيرچوق ييرده مَتَانَتِ اسلاميه صرف
 طريقتلر سايه سينده محافظه ايد يلماكد دير . حتّٰى آفريقادا
 ايكي عصر او ليسى اسلاميتي نشر ايله عالم اسلامه اوتوز
 ميليون قادار نفوس قازانديران و بيرچوق كوگولره ايمان
 بخش ايد و بخلق پوت پرستلكك اوزاقلاشديران صرف
 طريقتِ عَلَيْهِ و جاليدير .

طريقتلر .. غافل و عاطل انسانلارا ، زُهْدِ سالوسانه و
 حُرْمِ جاهلانده ييرينه « دين » عشقى و اسلام قارداشليغي
 فكرى القا ايتديكيني آكلايان اينكيليزلر ، كندى سياستلرينه
 اَنكَل اولان بوا اتحاد حستى تهلكه سينك ازاله سى ايچين
 و هابيلكى ممكن اولدوغى قادار حمايه و اِقْدَار ايتمكد لَر

چونكه : هېچ بير دينده وظيفه رَسْمِيَّه ايله مشغول اولان كيمسه لر
 اَرشاد خد متيني ، دين نشريني سياحتله ايفا ايتمه مشلدير ،
 و حالاده ايتيمپورلار . مثلاً ، دنيا نكث هر طرفينه ياييلاداق
 خلقى پارا ايله پورودستان يا پماق ايسته مين اوتوز بيلك قادار
 ميسيونرلر هېچ خريستيان طريقتلري سالكلارى ولوب كليسه لرده
 اجراي آيين ياپديران و دعا ايله مشغول بولونان زُهبانلار ،
 و بيز ده كي آيليقاي « مؤذنلر - اماملار - واعظلر ده كيلد
 بومهم وظيفه يي اَنجاق حَسْبِ السَّالِكِ طريقتنه اِنْتِسَاب
 و سياحتله ارشاده مأمور اولان مشايخ كرام و علماء
 عظام حضراتى ياپارلار . بونوك ايچيند يركه : اسلام بير لكيني
 ييقمايا آلت اولان و هابيللر كُفْرِ سَقِيم و مَذْهَبِ باطللريني
 اينكيليزلر زياده سيله قوروماقدا و عموم مسلمانلارا آراسنده
 بواويوشدور و جى مَذْهَبِ نَشْر و تعمينه ده چاليشماقدالار .
 بعضى قيصه دوشونوشلورله كوره كويا و هابيللر مُحَرَّماتدان
 پك زياده اجتناب ايدير ، و مكروهاتدان قاچينير ، اسرافاتك
 منعينه چاليشيرلار ايميش ؟ نه وهت ، هر مسلمان بيلير

شراب - دوموز نه تی - قمار - زنا - لواطه - خیر سزلیق
 و امثالی شیر اسلام دینده حرامدیر، گناه دیر؛ فقط، توتون
 ناریله - انفیه - سورمه و امثالینا دا عن جهل حرام دیوب
 بونلار ایچین آدم دوکن - وَبَدَعَتْ نَامِیلَهُ اصْحَابُکَ و اهل
 بیتک ما زار طاشلارینی قیران؛ اسلام آبداتینی تخریب
 ایدن؟ وزینتی دولا یسیله مسجد لری و ثر به لری
 بیقان؛ شفاف بیر بارد اقلاصو، و شربت ایچمه یی منع
 ایدن، و خلقی جبراً کندی سه ویمسیر مذ هبلرینه
 صوماق ایسته یین جاهل و خونخار «وهابیلری و
 وهابیلکی» اَلْبَتَّ لَوْمَ وَتَوْبِیْخِ اَیْمَکَ هُوَ مَذْهَبُکَ مُسْلِمًا
 ایچین وجدانی بیر وظیفه و بیر بورج دور.
 ظاهراً جناب حقک مؤمین اولد و قلا رینی و اهل قبله
 بولوند و قلا رینی ادعا اید و وهابیلری بیزده مسلمان
 تانینا لیم؟ لا کین نجدک صوسون چوللرینه، صیحات
 صحا لرینه، عرفان و تمدنک، دینک عُلُویت و
 قُد سیتندن و انسانی دو یغولاردان محروم اولاراق

توره یین و وهابیلر، صرف مسلمانلاری صویا راق قارینلارینی
 دو یورماق مقصد یله ایکی عصر ایچینه اوچونجی اولاراق
 حجاز قطعده سیننی اشغال و مقدس مقاماتی یا غما و تالان
 ایتدیکلرینه، وصولک اشغاللاریندا دا، یینه بیر چوق
 معصوم اولد و ربوب خانمان سوند و دوکلرینه و «کعبه»
 داخلینده قان توکتوکلرینه؟ و پیغمبر آخرته انتقال ایتدیکن
 صوگرا نبوتک حکمی، شفاعتک اصلی یوقد و دیدیکلرینه
 و رسول اعظم اقدیمیزه حرمتسیر لکه بولوند و قلا رینا دا
 واقفیز؟ ایشته بوچیرکین ماللاریندان دولای بیر مؤمنار
 و وهابیلری شبهه لی کورور، و «رسول اللهک» دشمنی، اهل
 سنتک مخالفی بیلره رهک آملارا خصومت ایدیرین.
 بعضی کیمسه لر دیورلارکه: حجاز دا آسایش پاک مکمل ایمش
 نه وهت اولله دیر؟ زیرا اشقیالرک حضور و نه عادی شقیالرک
 قیمیلدا مالارینا امکان بولونا بیلیرمی؟ بیر زمانلار حج یوللارندا
 آراسیرا حاجیلارک بیکده بیر بعضا صوبولورایک شیمدی
 حاجیلارک و حجاز لیلارک عمومونک کعبه داخلنده و مسجد

اولوندوغی کبی، مفسد «عبدالوهابدا»، اِخداث ایتدیکی
مذهبیله مسلمانلاری اضلال، مسلمانلیغی افساد، و احما
ایتمک ایسته میشدیر.

عجبا پور و تیستانلیق، نه رانیتک «دینسیز لکک» باشقا
نه فائد و نه کبی بیر تئ بیلک حاصل اید بیلدیکی؟ وَحْشَتْ وَ
وجها لتله مزوج اولان و هابیلکده اسلام عالمی و مسلمانلار
هرهانکی بیر صورتله استفاده اید بیلسونلر.

بوتون دیندارلار حاسلمدیرکه: پور و تیستانلیق «خُأْنْدِشِ»
دینیان دینسیز لیکه دوغری آتیلان ایلک آدم اولدوغی کبی
«وهابیلکده» شبهه سیزکه: وحشته - شقاوته کیریله
جک ایلک مَرَحَلَه دیر.

ایشته: بو حقایقه واقف اولان مسلمانلارک عمومی
تصدیق ایدرکه: اسلامیت و انسانیت ایچین پُر بلا اولان
وهابیلرک، هنوز علماء دینه قارشى اظهار ایتمه دیکری
بیرچوق فنا لیکلاری متصور اولدوغی «نبی اعظم اقتدیمره»
و عموم اهل سنته قارشى ظاهرا کوستر دیکری عداوت

و حرمتسیز لکله ثابت بولوند و غوندان، بوتون مسلمانلارک
بومُضِر وَ وَحْشِی حریفلردن ممکن اولدوغی قادار صاقینما
لاری و هر صورتله باطل اولان مذهبلرینه مخالف بولونما
لاری «دینی» بیر وظیفه و بیر بورجدور.

معترضلری اسکات ایچین شو صولک سنه لرده، حنبلی
مذهبنده بولوند و قلارینی سیاستاً اشاعه و اِدِّعاده
بولونان و هابیلر حقیقه حنبلیمیدیرلر؟

اهل سنتک معارضی بولونان «عبدالوهابک» مُحَدَّث
مذهبی، روایتلرینه نظر اگور یا حنبلی المذهب اولان «احمد
بن تیمیّه الحرافى» نلک مذهبک بیر شعبه ایش؟

هالبوکه: باشلی باشینا بیر مذهب صاحبی و بیر مجتهد
اولدوغونی بیلدیره ن ابن تیمیّه بیرچوق مسأله ده
حنبلی یه مخالفته بولوندوغی بوتون فقیهلرک معلومی
اولدوغی کبی، اصحاب ضلالتان اولان و هابیلرک وَ
وهابیلکینده اهل سنتک بولونان حنبلیلکله هیچ بیر
مناسبتی یوقدور. قَوْلًا وَ فِعْلًا «رَسُولُ اللَّهِ» و سنت

سَنِیَّہ سینہ دشمن اولان «وہابیاری» مذہب یارینک
ضلالتی، مشرب یارینک و خشتی دولایسیلہ سہ و مز
و کند یارینی «مؤہوم بیر الہاک» مؤمنی، و رسول اللہ
مخالفی تانیر و خصوصتایدہ ریز.

۱۳۴۳ = ۱۹۲۴ سابق ارضروم مبعوثی محمد صالح
ید شیل زاده

حجہ نیت ایلدیم و ہابی باصدی مکدی
درویش اولماق ایستہ دیم قاصیر قایتقہ تکیہ

نور عثمانیہ کتابخانہ سینہ موقوفہ در
محمد صالح

ADRIOSMAYE KÜTÜPHANESİ

KİTAP NO

Y

6208

ESKİ YIL

TAKVİM